

§ 43 NYT

71. Oplysningspligten efter den nye bestemmelse i naturfredningslovens § 45, stk. 3.

Ved lov nr. 355 fra 1987 om ændring af forskellige miljø- og planlægningslove blev naturfredningslovens § 45, stk. 3 ændret. Det skete som konsekvens af den smidiggørelse af fredningsplanlægningen, der fandt sted med den samtidige ændring af bestemmelserne i lovens §§ 36 og 37.

Det nye i § 45, stk. 3, er at såfremt afgørelser efter bl.a. naturfredningslovens §§ 43-43b strider mod de af amtsrådet vedtagne målsætninger m.v. for fredningsplanlægningen, jfr. § 37, stk. 1, 2. punktum, skal afgørelsen indeholde oplysning om dette.

Bestemmelsen henviser efter sin ordlyd til de målsætninger, som er angivet i den redegørelse for fredningsplanlægningen efter § 36, som amtsrådet skal offentliggøre mindst én gang i hver valgperiode. Bestemmelsen må imidlertid også finde anvendelse i forhold til indholdet af 1. generationsfredningsplanerne og de udkast hertil, som er indsendt til Skov- og Naturstyrelsen til godkendelse.

Det vil sige, at det oplysningskrav, som følger af bestemmelsen

i § 45, stk. 3 er relevant allerede nu.

Som angivet i den tidligere indrykning nr. 43 i "§ 43.NYT", følger det af miljøministerens besvarelse af et spørgsmål fra Folketingets Miljø- og planlægningsudvalg, at den nye bestemmelse i § 45, stk. 3, ikke medfører nogen ændring af den hidtidige generelt restriktive praksis for administrationen af naturfredningslovens §§ 43-43b, som har sit udgangspunkt i disse bestemmelseres motiver, de udsendte bekendtgørelser og cirkulærer samt miljøministerens besvarelser af forskellige spørgsmål fra Folketingsudvalget, jfr. § 43-NYT nr. 15. Herefter skal der normalt tungtvejende grunde til at tillade ændringer, der ikke kan forenes med de naturfredningsmæssige hensyn.

Det følger derimod af bestemmelsen, at i alle tilfælde, hvor der gives tilladelse efter §§ 43-43b, skal der i afgørelsen gives oplysning om, hvad det er for tungtvejende grunde, som har givet anledning til den pågældende dispensation.

72. Revision af udpegningen af vandløb, der omfattes af bestemmelserne i naturfredningslovens § 43.

En amtskommune har oplyst, at man overvejer at foretage en revision af den udpegning af vandløb, som omfattes af naturfredningslovens § 43. Baggrunden herfor er bl.a. ændringer i recipientkvalitetsplanlægningen.

I den anledning ønsker amtskommunen oplyst hvilken procedure, der skal følges i forbindelse med en sådan revision.

Skov- og Naturstyrelsen har i den anledning udtalt:

Miljøministeren har tidligere godkendt amtsrådets forslag til udpegning af vandløb, der fremover skulle være omfattet af godkendelsesordningen i henhold til naturfredningslovens § 43.

Denne vandløbsudpegning blev foretaget efter den procedure, som er beskrevet i Miljøministeriets cirkulære nr. 6 af 14. januar 1982.

En revision af den nugældende vandløbsudpegning bør ske efter samme procedure, som blev anvendt ved den oprindelige vandløbsudpegning. Af praktiske grunde bør en revision ske som en samlet revision af vandløbsudpegningen i amtskommunen.

Amtskommunen må således på baggrund af en fornyet gennemgang af vandløbene udarbejde forslag til, hvilke vandløbsstrækninger der bør udtages af godkendelsesordningen, og hvilke nye vandløbsstrækninger der bør inddrages.

Ligesom det skete i forbindelse med den oprindelige udpegning, vil det være hensigtsmæssigt om de berørte kommunalbestyrelser inddrages, navnlig for såvidt angår kommunevandløbene.

Styrelsen skal anbefale, at amtsrådet fremlægger forslag til hvilke vandløb, der ønskes omfattet af godkendelsesordningen for offentligheden til gennemsyn i 1 måned.

Derefter indsendes forslaget til Skov- og Naturstyrelsen med de bemærkninger, som er fremkommet under den offentlige fremlæggelse, samt amtsrådets eventuelle kommentarer hertil.

Styrelsen vil herefter gennemgår forslagene til ændringer i de hidtil udpegede vandløbsstrækninger og videresende forslaget til miljøministeren med styrelsens bemærkninger med henblik på ministerens godkendelse.

Hvad angår de kriterier, der bør anlægges i forbindelse med en fornyet gennemgang af vandløbene, henvises til det, der er angivet i vejledningen fra 1982 i registrering og udpegning af vandløb i henhold til naturfredningslovens § 43. Revisionen bør ske under hensyntagen til det registrerings- og planlægningsarbejde, som er udført siden den oprindelige udpegning.

(Skr. af 28/2-89, j.nr. F 730-2).

73. Ændring af udpegningen af § 43-vandløb

Et amtsråd havde med henvisning til miljøministerens bekendtgørelse nr. 521 af 2. november 1983

tilladt, at en del af et vandløb blev udtaget af godkendelsesordningen efter naturfredningslovens § 43, således at vandløbet udgik af kortværket, der er godkendt af miljøministeren.

Skov- og Naturstyrelsen modtog kopi af tilladelsen, i hvilket det nævnes, at den kan påklages til Skov- og Naturstyrelsen, og at den ikke må udnyttes, før der efter ankefristens udløb er givet skriftlig meddelelse fra amtskommunen.

Skov- og Naturstyrelsen bemærkede hertil bl.a.,

"at udpegningen og godkendelsen af de vandløb som er omfattet af godkendelsesordningen efter § 43 i naturfredningsloven, er sket af miljøministeren på grundlag af amtskommunernes anbefalinger. Der henvises herved til § 1, stk. 2 i Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 521 af 2. november 1983 ("vådområdebekendtgørelsen"). Det følger yderligere af anordning nr. 522 af 4. november 1983, at det til enhver tid af miljøministeren godkendte kortmateriale om hvilke vandløb, der er omfattet af godkendelsesordningen, ikke indføres Lovtidende.

Det kan af det anførte sluttes, at der er mulighed for at foretage ændringer i kortmaterialet, som fastslægger, hvilke vandløb der er omfattet af godkendelsesordningen. Det kan samtidig sluttes, at det er miljøministeren, som skal godkende sådanne ændringer.

Det er således ikke muligt for amtsrådene selv at beslutte, at et bestemt vandløb eller en strækning heraf, skal undtages fra godkendelsesordningen. Amts-

rådene kan indstille til miljøministeren, at der sker ændringer i udpegningen. Sådanne ændringer bør af praktiske grunde ske som en samlet revision af alle vandløb i amtskommunen og ikke enkeltvis for hvert vandløb.

Såfremt et amtsråd finder, at en vandløbsstrækning ikke bør være omfattet af godkendelsesordningen, bør dette altså indgå i den samlede indstilling til ministeren. Indtil ministeren har godkendt forslaget, kan eventuelle indgreb i den pågældende strækning kun ske efter den normale procedure i form af tilladelser efter ansøgning.

I denne sag har amtsrådet derfor ikke hjemmel til at bestemme, at vandløbsstrækningen skal være undtaget godkendelsesordningen. Amtsrådets afgørelse er en såkaldt begunstigende forvaltningsakt, som medfører, at borgerne kan støtte ret herpå, hvis de kan forventes at være i god tro om afgørelsens gyldighed, hvilket vil være tilfældet i denne sag.

Da imidlertid ankefristen endnu ikke er udløbet, finder styrelsen ikke, at de hensyn som ligger til grund for reglen om virkningen af en begunstigende forvaltningsakt, gør sig gældende med tilstrækkelig styrke her, og man skal derfor bede amtsrådet om at ændre den trufne afgørelse, og i givet fald i stedet udforme denne som en tilladelse efter de almindelige regler herom."

(Skr. af 13/2-89, j.nr. SN 4313-0001).

74. Ekspropriation af område omfattet af naturfredningslovens § 43.

I en sag vedrørende udvidelse af en eksisterende havn har et amtsråd forespurgt om, der kræves tilladelse efter bestemmelserne i naturfredningslovens § 43b og § 46 til udvidelse af havnen, når de arealer, der er omfattet af disse bestemmelser, er eksproprierede til dette formål.

Skov- og Naturstyrelsen anførte, at undtagelsen i naturfredningslovens § 46, stk. 4, nr. 2 gælder for udvidelser af eksisterende havne.

Derimod er det styrelsens opfattelse, at ekspropriation af arealer, der er omfattet af beskyttelsesbestemmelserne i naturfredningslovens kapitel V, ikke i sig selv medfører, at der kan foretages indgreb i disse arealer uden tilladelse fra amtsrådet. Dette gælder også, selv om ekspropriationen foretages i medfør af en anlægslov, medmindre der i denne lov udtrykkeligt er bestemt andet. Dette kan næppe være tilfældet i den konkrete sag, da beskyttelsen efter § 43b først er indtrådt langt senere.

Til støtte for styrelsens opfattelse kan anføres ombudsmandens afgørelse vedrørende Tune Lufthavn, som er optrykt på side 344 i ombudsmandens beretning fra 1973, hvori det anføres, at der, uanset om området er eksproprieret, skal indhentes de nødvendige tilladelser efter by- og landzoneloven og byggeloven. Efter styrelsens opfattelse vil det samme være tilfældet, når et område er omfattet af naturfredningslovens beskyttelsesbestem-

melser.

(Skr. af 30/12-88, j.nr. F 1350/8-27).

75. Klage over tilladelse til opfyldning af sø truffet i medfør af vådområdebekendtgørelsen

En interesseorganisation påklagede et amtsråds afgørelse om, at der ikke kræves tilladelse til opfyldning af en sø, idet amtsrådet lagde til grund, at den pågældende sø ikke er beskyttet af § 43 i naturfredningsloven. Amtsrådet forudsatte endvidere, at afgørelsen ikke kan ankes, da den er truffet i medfør af §§ 3 og 4 i bekendtgørelse nr. 521 af 2. november 1983 ("vådområdebekendtgørelsen").

I ankeskrivelsen anfører interesseorganisationen forskellige oplysninger til støtte for den antagelse, at søen er beskyttet af § 43, herunder søens størrelse og udnyttelsen af de omkringliggende arealer.

Skov- og Naturstyrelsen bemærkede hertil, at det af bekendtgørelsens § 4 fremgår, at afgørelser, der er truffet af amtsrådet med hjemmel i § 3, ikke kan ankes til Skov- og Naturstyrelsen. Styrelsen har derfor normalt ikke mulighed for at efterprøve amtsrådets skøn i afgørelser i spørgsmålet om, hvorvidt et bestemt område er omfattet af § 43, når afgørelsen i medfør af § 3 bestemmer, at et område ikke er omfattet.

Kun når det er helt utvivlsomt, at der er begået et fejlskøn, vil styrelsen have mulighed for at omgøre amtsrådets afgørelse og

dette er ikke tilfældet i den konkrete situation.

Amtsrådet vil endvidere selv have mulighed for at genoptage sagen, hvis der fremkommer nye oplysninger af væsentlig karakter, således at den oprindelige beslutning er truffet på et forkert grundlag. Hertil må der endvidere kræves, at det kan bebrejdes den, som har fået den begunstigende afgørelse, at disse oplysninger ikke forelå ved amtsrådets behandling af sagen. En sådan situation vil foreligge, når amtsrådet direkte er blevet vildtledt af spørgeren, eller når denne har forholdt amtsrådet afgørende oplysninger i sagen.

Amtsrådet har i forbindelse med klagen oplyst, at der ikke herved er fremkommet nye oplysninger i sagen.

På baggrund af det ovenfor anførte må styrelsen sammenfattende konkludere, at der ikke er grundlag for at behandle interesseorganisationens anke i sagen.

(Skr. af 7/12-88, j.nr. F 736/13-35).

76. Bortgravning af vældmose og rørlægning af vandløb i forbindelse med anlæg af gokartbane.

Et amtsråd gav i medfør af naturfredningslovens § 43 tilladelse til etablering af en gokartbane på 4,8 ha, heraf skulle 1,5 ha asfalteres. Anlægget skulle placeres i bunden af en dalslugt, omgivet af et kuperet terræn. Arealet bestod bl.a. af en ca. 1,6 ha stor vældmose samt et § 43-vandløb. Op til disse arealer

grænsede et lyngklædt bakkeparti med spredte enebærbuske. Anlægget ville medføre bortgravning af hele mosepartiet samt rørlægning af 300 m vandløb.

Tilladelsen blev meddelt på vilkår af, at der etableredes et mindst 0,2 ha stort, kunstigt anlæg vældområde til erstatning for det moseareal, banen ville beslaglægge. Umiddelbart syd for det påtænkte banareal fandtes et gammelt motor-crossbaneanlæg i kuperet terræn. Baggrunden for amtsrådets tilladelse var bl.a., at man ønskede at samle beslægtede, støjende fritidsaktiviteter på ét sted.

Afgørelsen blev påklaget til Skov- og Naturstyrelsen af en interesseorganisation samt en nabolodsejer.

Skov- og Naturstyrelsen ændrede amtsrådets afgørelse således, at der ikke blev givet tilladelse til etablering af gokartbanen. Der blev i afgørelsen lagt særlig vægt på den naturfredningsmæssige betydning af det pågældende område, herunder både vældmosen som en truet naturtype samt vandløbets klassificering som gyde- og opvækstplads for ørred. Desuden fandt man det ikke tilfredsstillende, at mosens og bækkenes naturkvaliteter blev erstattet af et kunstigt vældområde af langt mindre udstrækning (2000 m², sammenholdt med de eksisterende 16000 m² + bækken). Styrelsen fandt ikke, at ønsket om at samle de støjende fritidsaktiviteter på én lokalitet kunne retfærdiggøre elimineringen af et beskyttet naturområde med de foreliggende naturkvaliteter.

Skov- og Naturstyrelsen foreslog

Skov- og Naturstyrelsen foreslog samtidig parterne i sagen, at man sammen undersøgte muligheden for at etablere en gokartbane på et egnet areal erhvervet efter lov om erhvervelse af fast ejendom til fritidsformål (lov 230/1972), eller at drøfte opkøb af et egnet, nyt areal efter reglerne i denne lov.

(Skr. af 20/1-89, j.nr. F 736/14-36)

77. Klage i forbindelse med etablering af "put and take" fiskeri afvist.

En dambrugsejer påklagede en afgørelse, hvori et amtsråd i medfør af naturfredningslovens § 43, havde tilladt etablering af "put and take" fiskeri i en eksisterende sø.

I klagen fremfører dambrugsejeren, at smitte fra de udsatte fisk via afstrømmende overfladevand fra søen til det nærliggende vandløbssystem kunne trænge ind i dambruget. Dambrugsejeren ønskede, at ejeren af "put and take" fiskeriet blev pålagt at indkøbe fisk i dambrugsejerens eller et andet nærliggende dambrug.

Skov- og Naturstyrelsen afviste at realitetsbehandle klagen med henvisning til, at klagen udelukkende omhandler veterinære aspekter, og at naturfredningsloven ikke indeholder hjemmel til at kræve ovennævnte indkøb af fisk begrænset til nogle bestemte dambrug.

(Skr. af 20/2-89, j.nr. F 736/10-44).
